

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dn. 2015 r.

**zmieniające rozporządzenie - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych
jednostek organizacyjnych prokuratur**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599, ze zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 września 2014 roku - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. poz. 1218, poz. 1962), wprowadza się następujące zmiany:

1) po § 22 dodaje § 22a, w brzmieniu:

„§ 22a. 1. Prokurator rejonowy, uwzględniając plan sesji właściwego sądu rejonowego, ustala dla podległych prokuratorów stały rozkład dni, w których referenci sądowi sprawy, o których mowa w § 166, biorą udział w rozprawie (posiedzeniu) przed tym sądem (dni wokandowe prokuratorów).

2. Rozkład dni wokandowych prokuratorów, po jego ustaleniu i każdej aktualizacji, przekazuje się niezwłocznie prezesowi właściwego sądu rejonowego.”,

2) w § 56 po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. W wypadku wniosku o udzielenie pomocy prawnej polegającej na wykonywaniu funkcji oskarżyciela publicznego w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji przepisów ustępów 2, 4 i 5 nie stosuje się.”,

3) w § 108 ust. 2 po pkt 3 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) prokuratorze wyznaczonym jako referent sądowy sprawy.”,

4) w § 108 po ust. 3 dodaje się ust. 4, w brzmieniu:

„4. W przypadku wystąpienia do innej jednostki organizacyjnej prokuratury o udzielenie pomocy prawnej polegającej na wykonywaniu funkcji oskarżyciela publicznego w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji zawiadamia się o tym sąd. Kierownik jednostki wezwanej do udzielenia pomocy niezwłocznie wskazuje sądowi referenta sądowego sprawy.”,

5) w § 166:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 166. 1. Do udziału w rozprawie (posiedzeniu) wyznacza się jako referenta sądowego sprawy, prokuratora, który w tej sprawie prowadził postępowanie przygotowawcze lub był jej współreferentem, nadzorował postępowanie przygotowawcze albo sporządził lub zatwierdził akt oskarżenia. Wyznaczenie jako referenta sądowego sprawy innego prokuratora jest dopuszczalne wyłącznie w uzasadnionych przypadkach.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W razie niemożności dalszego udziału prokuratora w postępowaniu sądowym kierownik jednostki jest zobowiązany niezwłocznie wyznaczyć nowego referenta sądowego sprawy i powiadomić o tym prezesa sądu.”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2015 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Uzasadnienie

Celem niniejszej regulacji jest stworzenie ram prawnych dla działań organizacyjnych, niezbędnych z perspektywy powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury dla sprostania wymogom kontradiktoryjnego procesu, która zakłada obecność oskarżyciela publicznego w każdej rozprawie w sprawie o przestępstwo.

Zgodnie z założeniami reformy procedury karnej, wprowadzonej na mocy ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247, z późn. zm.), ciężar dowodzenia w procesie karnym został przeniesiony na aktywnie działające strony procesowe, w tym oskarżyciela publicznego, którym w postępowaniu karnym przed sądami jest przede wszystkim prokurator. Już obecne rozwiązania regulaminowe (§166 ust. 1 regulaminu) wprowadziły zasadę, iż w rozprawie należy zapewnić udział referenta, bądź też prokuratora dobrze zaznajomionego ze sprawą. Niniejsza regulacja wzmacnia te rozwiązania dodatkowymi przepisami pozwalającymi zapewnić należyłą obsadę wokand sądowych. Podstawą niniejszych propozycji, jest przyjęte założenie, że dla zapewnienia tego rodzaju warunków, niezbędne jest wprowadzenie instytucji referenta sprawy sądowej i jego jednoznaczne wskazanie przez kierownika danej jednostki prokuratury sądowi. Konsekwentnie również bieżące informowanie sądu o zmianach w razie niemożności dalszego udziału tego prokuratora (z powodu delegowania lub przeniesienia do innej jednostki prokuratury, przejścia w stan spoczynku, długotrwałej choroby i ewentualnych innych losowych zdarzeń) w postępowaniu sądowym. Nie może bowiem budzić wątpliwości sądu, kto jest referentem sądowym sprawy.

Przyjmuje się jako zasadę, iż referentem sądowym może być wyznaczony prokurator, który w danej sprawie prowadził postępowanie przygotowawcze lub był jej współreferentem, nadzorował postępowanie przygotowawcze albo sporządził akt oskarżenia lub zatwierdził sporządzony przez Policję. Względy organizacyjne, w tym między innymi skorzystanie z pomocy prawnej, jak również realizacja przez prokuratorów obowiązków określonych w § 18 pkt 1 - 3 Regulaminu czy też wskazanych wyżej okoliczności powoduje, że kierownik jednostki musi mieć możliwość wyznaczenia jako referenta sądowego innego prokuratora.

Zaproponowano również rozwiązanie, które pozwalałoby na wyznaczenie nowego referenta sądowego w przypadku konieczności skorzystania w postępowaniu sądowym z pomocy prawnej.

W zakresie organizacji pracy w prokuraturach rejonowych niezbędne staje się wyznaczenie przez kierownika jednostki stałych dni wokandowych dla podległych prokuratorów, przy uwzględnieniu w tym zakresie planu sesji danego sądu rejonowego, w kontekście ilości prokuratorów, których obecność w danym dniu jest w sądzie konieczna. Rozkład dni wokandowych prokuratorów, prokurator rejonowy winien przekazać prezesowi właściwego sądu rejonowego. Zmiany powyższe powinny być powiązane ze stosownymi zmianami w zakresie organizacji pracy sądów, które bazując na swoich systemach informatycznych winny podjąć starania w celu zapewnienia udziału w rozprawie lub posiedzeniu prokuratora dobrze zaznajomionego ze sprawą, z odpowiednim wyprzedzeniem. Niezbędne jak się wydaje będzie stworzenie systemu stałych dni wokandowych prokuratorów i dostępności tych prokuratorów dla sądu w celu jak najbardziej efektywnego organizowania rozpraw i posiedzeń sądowych.

Propozycje projektu nie podlegają notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projektowana regulacja nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.